

Liikuntapaikkojen palvelutason määrittäminen

Sivistyslautakunta 11.12.2024 § 120

93/12.04.01/2023 Liikuntapaikkojen ylläpito ja vuokraus (liikuntapaikat)

LIIKUNTAPALVELUJEN PALVELUTASOPÄÄTÖS 2024

Tämä palvelutasopäätös määrittelee Tohmajärven kunnan liikunta- ja virkistyspaikkojen tarjonnan tason sekä niiden kehittämisen suuntaviivat. Päätöksellä pyritään varmistamaan, että liikunta- ja virkistyspaikat ovat monipuolisia, laadukkaita ja kuntalaisten helposti saavutettavissa. Palvelutason määrittäminen perustuu asukkaiden tarpeisiin, taloudellisiin resursseihin ja kestävän kehityksen periaatteisiin.

Päätöksessä otetaan huomioon liikunta- ja virkistyspaikkojen toimivuus eri väestöryhmien, kuten eri ikäisten, liikuntarajoitteisten ja urheiluseurojen näkökulmasta. Tavoitteena on, että liikuntapaikat tukevat asukkaidensa hyvinvointia ja elämänlaatua sekä edistävät liikunnan mahdollisuuksia eri puolilla kuntaa. Palvelutasopäätöksen valmistelussa on hyödynnetty teknisen toimen sekä sivistystoimen liikuntapalvelujen osaamista sekä vuonna 2021 Kimi-Teknia Oy:n tekemää liikuntapaikkakartoitusta.

Liikuntalain (390/2015) tavoitteena on edistää:

- 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa;
- 2) väestön hyvinvointia ja terveyttä
- 3) fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista
- 4) lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä
- 5) liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- 6) huippu-urheilua
- 7) liikunnan ja huippu-urheilun rehellisiä periaatteita, sekä
- 8) eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Kunnan tehtävänä on luoda yleiset edellytykset kuntalaisten liikkumiselle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Lain arvopohja perustuu yhteiskunnan terveys- ja hyvinvointipolitiikan tukemiseen liikunnan avulla, samalla kun laissa korostetaan liikunnan merkitystä itseisarvoisena toimintana.

Liikuntalain perusteluissa painotetaan liikunnan olevan kansalaisten peruspalvelu. Tasa-arvon ohella laissa korostetaan suvaitsevaisuuden, kulttuurien moninaisuuden ja kestävän kehityksen tukemista liikunnan avulla sekä urheilun eettisen pohjan vahvistamista. Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Liikunta on hyvinvointipolitiikan väline ja sillä on merkitystä kuntalaisten terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpidossa.

Liikuntapaikkojen kävijämäärien tilastointiin kiinnitetään tulevina vuosina huomiota. Tavoitteena on tuottaa liikuntapalvelut talouden kannalta kestävästi, tasapuolisesti ja huomioida samalla kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen. Palvelujen on oltava virikkeellisiä, laadukkaita sekä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä. Rakennettujen liikuntaympäristöjen lisäksi kunnan alueella on useita sellaisia kohteita, jotka tarjoavat kuntalaisille ja muille kävijöille virkistystä ja hyvinvointia ensisijaisesti luontoarvojen kautta.

Päätös toimii ohjenuorana liikuntapaikkojen hallintaan, kehittämiseen ja tulevaisuuden investointeihin, ja se tukee paikallisten urheiluseurojen ja yhteisöjen toimintaa. Tohmajärven kunnan asukasmäärä on tällä hetkellä n. 4000 asukasta. Kunta on viimeisen vuosikymmenen aikana satsannut vahvasti liikuntapaikkarakentamiseen. Muun muassa Kemien hiekkatekonurmi-peliareena, Unelmien uimaranta sekä Tikalan pururadan kunnostaminen ja kuntoportaat mahdollistavat kuntalaisten ja vierailijoiden liikkumista hienosti. Tähän saakka liikunta- ja virkistyspaikoista ovat vastanneet sivistystoimen liikuntapalvelut, tekninen toimi ja työllisyyspalveluiden työpajatoiminta. TE-palveluiden 2024 uudistuksen vuoksi työpajatoimintaa ei ole enää samassa mittakaavassa vuoden 2025 alusta alkaen. Tämän palvelutasopäätöksen pohjalta suunnitellaan ja priorisoidaan ne toimenpiteet, joiden avulla pyritään parantamaan liikunta- ja virkistyspaikkojen saatavuutta ja laatua pitkällä aikavälillä.

PALVELUTASOPÄÄTÖS

Liikuntapalveluja tulee tuottaa liikunta- ja kuntalain sekä asetettujen tavoitteiden mukaisesti palvelun tasapuolisesti kaikkia kuntalaisia. Kohteet on ryhmitelty alla oleviin toimintakohtiin sen mukaan, mitä liikuntamahdollisuutta tai virkistystä kohde tarjoaa.

Ladut/pururata
Laavu/grillikatot/tulipaikka
Venevalkamat
Keskuskenttä
Uimarannat
Liikuntahalli
Jääkaukalot
Ulko-/Lähiliikuntapaikat
Yleisurheilukentät
Frisbeegolf-radat
Tenniskenttä
Jalkapallokenttä
Hiekkatekonurmi-peliareena
Beachbolleykentät
Kuntoportaat
Kuntopolut, monikäyttöpolut

Tarkempi palvelutaso kullekin palvelutuotannolle on määritelty taulukossa, joka on pykälän liitteenä. Valmisteluryhmä ehdottaa sivistyslautakunnalle, että jatkossa taulukossa valkoisella värillä olevat kohteet ovat liikuntapalveluiden ylläpitämiä. Sinisellä värillä olevat kohteet hoitaisi jatkossa tekninen toimi tai liikkuva työpaja. Oranssilla värillä oleville kohteille etsitään ylläpitäjiä kumppanuussopimuksilla. Taulukossa on selkeyden vuoksi listattu myös kohteita, joita on Tohmajärvellä aiemmin ylläpidetty tai niitä pitää jokin muu taho yllä kuin kunta. Ne on listattu taulukkoon punaisella värillä. Valmisteluryhmä ehdottaa, että jatkossa luovutaan keltaisella värillä olevien kohteiden ylläpidosta.

Asian valmistelija

liikuntapaikkahoitaja Toni Koukku p. 050 34376119 toni.koukku@tohmajarvi.fi
liikunnanohjaaja Arja Pirhonen p. 040 1054118 arja.pirhonen@tohmajarvi.fi
vapaa-aikakoordinaattori Jani Ruotsalainen p. 040 1054130 jani.ruotsalainen@tohmajarvi.fi
sivistys- ja hyvinvointijohtaja Seija Rosti p. 040 1054154 seija.rosti@tohmajarvi.fi
kiinteistöpäällikkö Mika Ilvonen p. 040 1054208 mika.ilvonen@tohmajarvi.fi
kuntatekniikan päällikkö Lari Sistonen p. 040 1054213 lari.sistonen@tohmajarvi.fi
työpajan ohjaaja Pasi Ehrukainen p. 050 4624453 pasi.ehrukainen@tohmajarvi.fi
tekninen johtaja Jorma Berg p. 040 1054201 jorma.berg@tohmajarvi.fi

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, että kunta ylläpitää jatkossa valmisteluryhmän ehdottamat liikunta- ja virkistyspaikat (taulukossa valkoisella ja sinisellä olevat kohteet). Sivistyslautakunta päättää hyväksyä kumppanuussopimukset osana liikunta- ja virkistyspaikkojen hoitosuunnitelmaa (oranssilla olevat kohteet). Sivistyslautakunta päättää luopua ehdotuksessa keltaisella merkityistä liikunta- ja virkistyskohteista.

Päätös

Liikuntapaikkataulukossa oli virheellisesti koirapuiston hoidosta vastaavaksi laitettu tekninentoimi, hoidosta vastaa Tohmajärven koirapuistoyhdistys ry. Tämän korjauksen jälkeen sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen.
